

Врховниот суд на Република Северна Македонија, на Општата седница со која претседаваше Претседателот на Врховниот суд на Република Северна Македонија Беса Адеми, одржана на 24.02.2025 година, согласно член 37 став 1, алинеја 1 од Законот за судовите („Службен весник на РМ“ бр. 58/06, 35/08, 150/10, 83/18 и 198/18 и „Службен весник на РСМ“ бр.96/19), член 63 став 1 и 2, член 65 став 1 од Деловникот за работа на Врховниот суд на Република Северна Македонија, одлучувајќи по Иницијативата за донесување на начелен став и начелно правно мислење, поднесена од м-р Кирил Петрески адвокат од Прилеп, го усвои следниот:

ЗАКЛУЧОК

Иницијативата поднесена од м-р Кирил Петрески адвокат од Прилеп, за утврдување начелен став и начелно правно мислење, заведена под Су-03 бр. 663/24 од 02.10.2024 година, **НЕ СЕ УСВОЈУВА.**

Образложение

Согласно член 37 став 1 алинеја 1 од Законот за судовите („Службен весник на РМ“ бр. 58/06, 35/08, 150/10, 83/18 и 198/18 и „Службен весник на РСМ“ бр.96/19), на Општата седница на Врховниот суд на Република Северна Македонија на ден 24.02.2025 година се расправаше по Иницијативата за утврдување на начелен став и начелно правно мислење Су-03.бр.663/24 поднесена од м-р Кирил Петрески адвокат од Прилеп.

Во Иницијативата се предлага Врховниот суд на Република Северна Македонија да донесе начелен став и начелно правно мислење по однос на воедначеност во постапувањето и примената на Законот за кривичната постапка по однос на прашањето дали на оштетениот му следува трошок за состав на кривична пријава составена од неговиот полномошник, кога е донесена пресуда по предлог за издавање на казнен налог, трошок кој е побаран со барање за донесување на дополнително решение за трошоците на постапката. Подносителот образложува дека истата ја поднесува со цел Врховниот суд да заземе став поради различното толкување во тој дел на одредбите од Законот за кривичната постапка. Ова од причина што постои неусогласена судска пракса во Основниот суд Прилеп, бидејќи во некои постапки барањето за надомест на трошоците на постапката сторени пред Основното јавно обвинителство било уважено, додека во други постапки истото барање е одбиено како неосновано.

Во конкретниот случај станува збор за конкретни одлуки кои судот ги донел при постапувањето по одредено барање од ист подносител, во случајот барање за надомест на трошоците на оштетените настанати во постапката пред Основното јавно обвинителство. Воедно со иницијативата подносителот приложува одлуки кои биле донесени по конкретното барање за надомест на трошоците во постапка донесени во прв степен.

Видно од доставените одлуки не станува збор за неусогласена судска пракса од причина што секогаш кога имало, односно постоел доказ дека трошоците биле предјавени уште пред Основното јавно обвинителство, во текот на претходната постапка, кога истите впрочем настанале, судот ги прифаќал таквите трошоци и одлучувал истите да се надоместат. Од доставените одлуки со кои судот ги одбива барањата за надомест на трошоците настанати во постапката пред Основното јавно обвинителство е видно дека истите се одбиени со образложение дека трошоците кои се побарани, а настанати во претходната постапка, воопшто не биле предјавени во време кога настанале како трошоци пред Основното јавно обвинителство, за да судот има законски основ истите да ги досуди како основани.

Во таа смисла е и одредбата од член 37 од Правилникот за висината и начинот на определување на реално направените трошоци во кривичната постапка, која предвидува дека барањето надоместок на трошоците односно исплатата на наградата, учесникот во постапката и лицето кое помагало при вештачењето, го поднесуваат веднаш по извршеното дејствие, даденото објаснување односно помагање. На лицата од став 1 на овој член веднаш им се издава и потврда за времето што го поминале со учество во преземањето на дејството. Потврдата што му се издава на учесникот, на лицето треба да му послужи како доказ за остварување на правото на рефундација.

Имено, во член 37 став 1 алинеја 1 од Законот за судовите определено е дека Врховниот суд на Република Северна Македонија на Општа седница утврдува начелни ставови и начелни правни мислења по прашања од значење за обезбедување на единство во примената на законите од страна на судовите во рок од три месеци, но не подолго од шест месеци по сопствена иницијатива или по иницијатива на претседател на суд или по иницијатива на седниците на судиите или судските оддели од судовите.

Имајќи го предвид наведеното, Општата седница на Врховниот суд на Република Северна Македонија оцени дека не се исполнети предвидените законски услови за утврдување на начелен став или начелно правно мислење. Ова од причина што од содржината на поднесената иницијатива и доказите кои се во прилог, не произлегува дека постои различна судска пракса во примена на законите.

Имајќи го предвид горенаведеното, на Општата седница на Врховниот суд на Република Северна Македонија се одлучи како во изреката на овој заклучок.

**ОПШТА СЕДНИЦА НА ВРХОВНИОТ СУД
НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА**

